

CESTOVNÍ ZPRÁVA

z 36. zasedání TC 336/ WG2

Zástupce: Václav Valentin
Termín jednání: 03. – 04. duben 2017
Místo: London/UK – Institute of civil engineers

Zastoupené země: AT, DE, DK, ESP, F, FIN, IRL, SWE, SUI, UK,
(celkem 14 účastníků)

1. Konvenor upozornil, že listina členů obsahuje několik zástupců, kteří jsou uvedeni jako „korespondenční experti“. WG 2 požaduje, aby tito členové potvrdili, zda jsou ochotni nadále spolupracovat jako řádní členové nebo pouze jako členové korespondenční. Současně WG 2 požaduje, aby byly jmenování příp. jiní zástupci členské země, pokud nebude zasláno potvrzení neaktivních členů stávajících.

2. Informace o činnosti TC 336:

a. nová struktura TC 336

Konvenor informoval o výsledku prvního jednání ad hoc skupiny, která se sešla k této problematice 12.12.2016 v Paříži.

Na jednání byly projednány návrh, které by měly zefektivnit práci skupin a podskupin (např. TG)

- doba činnosti TG je přechodná vždy k jasně formulovanému úkolu a toto musí být zakotveno v závěrech z jednání příslušné WG
- členy TG mohou být pouze členové WG
- musí být snaha max. využívat elektronickou korespondenci s pořízením všech členů
- veškeré výstupy musí být předány k projednání ve WG

Výstupy z TG jsou proto vždy pevným bodem programu jednání WG.

Pokud se týká nové organizace TC 336, na plenárním jednání v Praze (06/2016) byly předloženy 4 varianty, které se týkaly i reorganizace WG. Po následných diskusích nebyla přijata ani jedna z navržených variant, protože se všichni členové TC a WG shodli, že reorganizace není cestou k vyřešení skutečných problémů, pokud nejsou k dispozici skutečně experti pro některé oblasti (funkční zkoušky, stárnutí apod.).

Současně bylo schváleno, že expertní skupina Advisory Group (AG) by se měla scházet pouze v případě skutečné potřeby a na její zasedání mohou být přítváni i externí odborníci (konzultanti nebo zástupci CMC) a zástupci průmyslu by měli být součástí seznamu zástupců, kteří mohou být ke specifickým otázkám přizváni.

b. TC 336 - sekretariát

Od 31.01.2017 předala sekretářka Joanna Laurent svoji funkci Ericu Balcaenovi a vrátila se zpět do AFNOR. Anja Sörensen (Eurobitume DE) převzala funkci konvenora v TC 336/WG 1 po Chrisi Southwellovi.

c. pracovní program TC 336

Poslední verze pracovního programu, která je též součástí dokladů k jednání WG 2, informativně udává, že nejvyšší prioritou WG 2, příp. WG1/WG2 aktuálně pracují na normách EN 1431, EN 13302, EN 13074-1 a 2. Systematické revize nebyly zahájeny, ale budou obsahovat jen EN 1428 a EN 16345 WG 2 bude zřejmě účastníkem SR EN 58. V roce 2018 bude zahájena revize EN 13808 a EN 15322. V roce 2019 budou dále revidovány zkušební normy. Tabulka viz příloha.

3. Příprava formálního hlasování FV k normě EN 13588 – Stanovení koheze zkouškou kyvadlem

ENQ: uzavřeno 08.12.2016 v souladu se závěry z 35. Zasedání TC336/WG2

Předání k FV do: 06.02.2017

Úpravy a doplnění ve srovnání s CEN ENQ byly zapracovány do poslední verze v souladu se závěry diskuse v rámci WG 2. Případné komentáře budou řešeny pouze korespondenčně.

ÚKOL:

B. Eckmann a C. Chambon připraví variantní úpravu přípravy vzorků v souladu s návrhem Rakouska.

4. Revize EN 1431- Stanovení zbytkového pojiva v KAE destilací

První verze pro FV byla doplněna o úpravu, která byla předložena zástupcem Švédska a týkala se možného využití elektrického ohřívacího prstence. I když nejsou k dispozici porovnatelné údaje, lze zařízení využít, avšak tato skutečnost musí být uvedena ve zprávě o zkoušce.

Příslušné technické údaje a zobrazení zařízení byly dány k dispozici a připojeny k návrhu normy.

Následně byl dokument připraven k předání CCMC jako finální návrh pro formální hlasování FV.

5. Komentáře k CEN ENQ normy EN 13302 – Stanovení viskozity rotačním vřetenovým viskozimetrem

CEN ENQ bylo ukončeno 01.12.2016. PO diskusi byly provedeny úpravy a návrh zaslán WG 1 k půsoubení a doplnění. Následně bude návrh zaslán k formálnímu hlasování FV.

WG 2 provedla následující úpravy znění:

- Byl detailněji popsán postup umístění vzorku a připojení vřetene v případě měření na asfaltové emulzi. V tomto případě musí být vřeteno předehříváno před připojením k viskozimetru. Tento postup není možný v případě fluxovaných a horkých pojiv. Teplota předehřívání vřetene by byla vysoká pro bezpečnou manipulaci,
- Byl stanoven postup pro ředění asfalty
- Základní poznámka stanovuje viskozitu v závislosti na otáčkách v případě „non-newtonských“ emulzí. Obdobně jsou uvedeny podmínky pro fluxované a ředěné asfalty.
- WG 2 není kompetentní upravit postupy v případě použití zařízení DSR pro tyto výrobky.
- WG 2 nemá rovněž dostatek údajů pro stanovení hodnot opakovatelnosti a preciznosti. Pro jejich získání WG 2 doporučilo provést kruhové zkoušky se sběrem dat a tato data použít při následné systematické revizi.

6. Revize EN 13074-1 a 2

Návrh pro CEN ENQ představila M. Cresnar a tento návrh byl projednán.

- *specifikace ventilace sušárny*

specifikace „použití sušárny s cirkulací vzduchu a odváděním zplodin“ je dostatečná a nelze ji dále upřesnit,

- *specifikace minimální vzdálenosti mezi deskami a mezi deskou a stěnou sušárny*

jsou uvedeny v odst. 5.2 (definice desky) místo v odst. 5.1 (definice sušárny),

- *použití anti-adhezivní tkaniny*

nejsou uvedeny žádné specifické požadavky k silikonovému papíru, je pouze nutné zamezit, aby se papír vlnil a nevytvářel tak jednotnou hladkou plochu,

- *teplota pro znovuoohřátí a míchání*

k textu bylo doplněno, že „aktuální teplota pro znovuoohřátí musí být na minimální hranici v návaznosti na viskozitu a předpokládanou konzistenci zpětně získaného pojiva“.

Veškeré úpravy byly prováděny v původním textu norem z roku 2011. Proto byly po sumarizaci rozdílů a zahrnutí nově navržených úprav zpracovány B. Eckmannem konečné verze a zaslány po jednání v Londýně znovu všem členům WG 2 k posouzení. Po následné krátké korespondeční úpravě byly návrhy revizí předány do sekretariátu a zahájen proces předání do CEN ENQ (termín 22.06.2017)

7. Aktuální předběžné pracovní položky (PWI)

7.1 Revize EN 13358

K předběžnému návrhu pro ROC a CEN ENQ nedošly žádné další připomínky. Finální návrh se zpracováním navržených úprav ve verzi z roku 2010 zpracoval B. Eckmann. Při jednání bylo rozhodnuto požádat o WI (pracovní položku) a zahájit CEN ENQ.

7.2 Obsah soli a číslo kyselosti

Výzva k účasti na kruhových zkouškách byla úspěšná. Přihlásilo se celkem:

- 22 laboratoří, které se zúčastní kruhových zkoušek pro stanovení čísla kyselosti
- 15 laboratoří, které se zúčastní kruhových zkoušek pro stanovení obsahu soli

B. Eckmann navrhl rozeslat vzorky a potřebné dokumenty. Toto bylo realizováno příslušným dokumentem CEN, který obsahuje seznam účastníků, anglickou a francouzskou verzi popisu obou zkoušek (těchto popisech byly provedeny drobné úpravy ve srovnání s verzí z prosince 2016) a dále tabulka pro zaznamenání výsledků.

Podklady byly rozeslány 23.05.2017. Vzorky byly zaslány laboratořím 24. a 25. 05.2017, výsledky měření by měly být zaslány do 01.09.2017 a budou projednány na dalším jednání WG 2 v říjnu 2017.

Po jednání rozeslal M. Cresnar ještě alternativní metodu pro stanovení čísla kyselosti podle ASTM D8045. Tato norma popisuje katalytickou termometrickou titraci pro ropu a plynový olej.

ÚKOL:

Členové WG 2 byli požádáni, aby příp. zaslali své vyjádření nebo dostupné informace k možnosti využití tohoto postupu dle ASTM D8045 pro asfalt.

8. Nové předběžné pracovní položky (PWI)

Na základě diskuse v průběhu 35. Zasedání WG 2 a požadavku členů WG 2 bylo rozhodnuto otevřít třetí PWI (předběžná pracovní položka) pro revize norem EN 12846-1 a 2, EN 13614.

Vzhledem k tomu, že nejvíce připomínek zaslala Francie, připravila G. Durant prezentaci z výsledků, které byly dosaženy v rámci francouzských kruhových zkoušek v roce 2016.

Problematika nebyla detailně diskutována, příp. návrhy a úpravy budou diskutovány elektronicky.

8.1 EN 12846-1 a 2

- náhrada rtuťových teploměrů
- čas pro kondicionání vzorků (max. čas vs. akceptovatelná tolerance zkušební teploty)
- možnost použití korku pro uzavření otvoru
- kapalina používaná ve sběrači vzorků (specifikace oleje, využití pouze oleje nebo jiného roztoku)
- přesnost metody (2 mm kádinka)

8.2 EN 13614

- musí být stanoveno množství emulze ve vztahu k obsahu pojiva
- doba vysoušení by měla být stanovena přesnější a kratší
- postup hodnocení obaleného povrchu by měl být revidován (velikost sklíček pro určení obalené plochy, kamenivo ponořené, vysoušení po ponoření, typ osvětlení, pod světlem stolní lampy, ...)

V této souvislosti uvedl T. Putterfarcken, že existuje i švýcarský předpis SN 670 460, který řeší shodnou problematiku, kde kvantitativní ohodnocení je prováděno počítáním obalených zrn podle jednotlivých tříd obalení a následně je spočten vážený průměr. Tato metoda by mohla být případně vhodnou alternativou.

ÚKOL:

Členové WG 2 zpracují vlastní návrhy komentářů jako podklad pro příští zasedání. Návrhy budou zaslány B. Eckmannovi 1 měsíc před zasedáním pro přípravu diskuse. Hlavním příspěvkem budou francouzské zkušenosti (G.Durant)

9. TS 16346 – nové kruhové zkoušky

Sumarizace výsledků kruhových zkoušek podle TS 16346 (štěpitelnost KAE a okamžitá přilnavost ke kamenivu 2/4) je obsažena v dokumentu TC 336/WG2 – N078. Z časových důvodů nebyly tyto výstupy v průběhu zasedání projednávány. Základní poznatky jsou následující:

- kamenivo je příliš malé (ztráty při manipulaci)
- stanovení štěpitelnosti (čas štěpení) je velmi subjektivní (velmi rozdílné výsledky)
- počet proplachů pro stanovení čisté vody je též velmi rozdílný. Tento počet by měl být přesněji definován
- hodnocení okamžité přilnavosti cestou stanovení procentního rozsahu vede k podobným obtížím

- jako v případě EN 13614. Dále je postup komplikován i malou velikostí kameniva. Hodnocení by mohlo být jednodušší na ponořeném kamenivu.
- favorizované komentáře na téma možného stanovení přilnavosti vážením nejsou zatím potvrzeny aktuálními výsledky zkoušek. Trvá nejasnot ohledně množství pojiva, které ulpí na špachtli nebo na misce.

ÚKOL:

Členové WG 2 prostudují výše uvedený dokument a připraví se na diskusi na příštím zasedání o možnostech zlepšení podmínek zkoušky

10. Budoucnost norem EN 13808 a EN 15322

Diskuse je zaměřena na definování rozdílných parametrů pro konečné využití, což nutně povede k rozdělení tabulek pro každou aplikaci. V některých případech (nátěry, spojovací postřiky apod.) lze relativně snadno dojít ke shodě, v jiných případech (infiltrační nebo regenerační postřiky, rozdíly ve stabilních emulzích pro různé aplikace, zařazení „gravel“ emulze – emulze pro asfaltové směsi za studena) je stanovení podmínek výrazně složitější. V některých případech je zřejmé, že některé pojmy nejsou univerzální, jiné mají v různých zemích různé významy. Diskuse ukazuje, že nalezení shody bude výrazně složitější, než jsme očekávali. Je nutné, abychom lépe pochopili konečné aplikace v celé Evropě. Proto bude tomuto tématu věnován výrazně větší prostor při dalším jednání WG 2 na podzim.

ÚKOL:

Členové WG 2 prodiskutují v národních komitétách tuto problematiku a zašlou výsledky vč. návrhů a doporučení jako podklad pro další jednání WG 2. B. Eckmann připraví podklad pro diskusi na dalším jednání a současně ověří u konzultanta CEN možnost rozdělení specifikačních tabulek.

11. Termín dalšího jednání TC336/WG2

Na základě informace B.Eckmanna se další 37. zasedání WG2 uskuteční ve dnech 09. - 10.10.2017 ve Vídni.

Originál záznamu z 36. jednání TC 336/WG2 v Londýně je uložen u gestora.

Příloha: pracovní plán na období 2017 – 2019 (k bodu 2.c)

Kouřim, červen 2017

zpracoval: Václav Valentin, zástupce v TC336/WG2